

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 7 lutego 1957 r.

w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych.

Na podstawie § 1 uchwały nr 102 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1955 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym i budżetami terenowymi z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych (Monitor Polski Nr 21, poz. 205) zarządza się, co następuje:

D Z I A Ł I

Zasady ogólne.

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia dotyczą ministerstw i urzędów centralnych, zwanych w dalszym ciągu „ministerstwami”, centralnych zarządów i jednostek równorzędnych, zwanych w dalszym ciągu „zarządami centralnymi”, oraz przedsiębiorstw działających według zasad rozrachunku gospodarczego i zakładów działających według zasad wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego, zwanych w dalszym ciągu „przedsiębiorstwami”.

2. Przez jednostki równorzędne rozumie się jednostki działające na prawach zarządów centralnych i przedsiębiorstwa podległe bezpośrednio ministrowi lub kierownikowi urzędu centralnego oraz grupy przedsiębiorstw podległych zarządowi centralnym, dla których sporządza się oddzielne zbiorcze bilanse dochodów i wydatków oraz zbiorcze sprawozdania finansowe.

3. Przepisy niniejszego zarządzenia, w których nie określono dokładnie, iż dotyczą jednego z wymienionych w ust. 1 podmiotów, odnoszą się do ministerstw, zarządów centralnych oraz przedsiębiorstw.

§ 2. 1. Rozliczenia obejmują:

1) wpłaty z tytułu:

- a) zysków,
- b) nadwyżek własnych środków obrotowych na początek roku,
- c) zmniejszenia własnych środków obrotowych w ciągu roku;

2) dotacje udzielone na sfinansowanie:

- a) strat,

b) niedoboru własnych środków obrotowych na początek roku,

c) wzrostu własnych środków obrotowych w ciągu roku.

2. W przypadkach gdy w przedsiębiorstwach, zarządach centralnych i ministerstwach wystąpi w poszczególnych kwartałach roku przejściowy planowy brak środków na pokrycie strat oraz wzrostu środków obrotowych z uwagi na to, że w jednym kwartałach występują straty, a w innych zyski — przejściowe uzupełnienie środków finansowych następuje w drodze pożyczki ze scentralizowanego funduszu (§ 8 ust. 1), a w razie jego braku — kredytem bankowym; banki w porozumieniu z Ministerstwem Finansów unormują sprawę udzielania takich kredytów, z tym że odsetki z tytułu udzielonych kredytów powinny ulec bonifikacie.

§ 3. 1. Rozliczeń dokonuje się za okres miesięczny, kwartalny i roczny, licząc za czas od początku roku do końca okresu objętego rozliczeniem.

2. Rozliczenia miesięczne i kwartalne traktuje się jako rozliczenia zaliczkowe, natomiast rozliczenie roczne jest taktycznym rozliczeniem wynikowym.

§ 4. 1. Podstawą do rozliczeń są miesięczne, kwartalne i roczne sprawozdania finansowe oraz zatwierdzone roczne limity finansowe (bilanse dochodów i wydatków).

2. W przypadkach niezatwierdzenia rocznych limitów finansowych (bilansów dochodów i wydatków) przed rozpoczęciem I kwartału podstawą rozliczeń są prowizoryczne zadania operatywne ustalone przez jednostkę nadrzędną.

§ 5. 1. Ministerstwa, których limity finansowe (bilanse dochodów i wydatków) opracowane są na zasadzie pełnego saldowania wyników na szczeblu ministerstwa, prowadzą dla celów rozliczeń, o których mowa w § 2, w oddziałach właściwych banków rachunki pod nazwą: „Rachunek rozliczeń z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat oraz z tytułu środków obrotowych”, zwane w dalszym ciągu niniejszego zarządzenia „rachunkiem rozliczeń ministerstwa”.

2. Zarządy centralne dla celów rozliczeń (§ 2) prowadzą w oddziałach właściwych terenowo banków rachunki pod nazwą „Rachunek rozliczeń z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat oraz z tytułu środków obrotowych”, zwane w dalszym ciągu „rachunkiem rozliczeń zarządu centralnego”.

3. Zarządy centralne obejmujące kilka grup przedsiębiorstw, dla których to grup sporządza się oddzielne zbiorcze sprawozdania finansowe, prowadzą dla poszczególnych grup tych przedsiębiorstw odrębne rachunki rozliczeń zarządów centralnych. W przypadku zaliczenia do oddzielnej grupy tylko jednego przedsiębiorstwa rozlicza się ono z ministerstwem bezpośrednio.

§ 6. Ministerstwa, o których mowa w § 5 ust. 1 i w § 9 ust. 1, i zarządy centralne prowadzą odpowiednią księgowość, uwzględniającą wpłaty na ich rachunek rozliczeń oraz wypłaty z tych rachunków według poszczególnych tytułów i poszczególnych lat.

§ 7. 1. Na rachunek rozliczeń ministerstwa (§ 5 ust. 1) wpływają dotacje z budżetu i przelewy od zarządów centralnych z tytułu rozliczeń (§ 2) oraz przelewy z tytułu zwrotu udzielonej przejściowo pomocy finansowej (§ 8).

2. Z rachunku rozliczeń ministerstwa (§ 5 ust. 1) dokonywane są przelewy na rzecz budżetu i na rzecz zarządów centralnych z tytułu rozliczeń (§ 2) oraz z tytułu przejściowej pomocy finansowej, o której mowa w § 8.

3. Na rachunek rozliczeń zarządu centralnego wpływają dotacje z rachunku rozliczeń ministerstwa i przelewy od podległych przedsiębiorstw z tytułu rozliczeń (§ 2) oraz przelewy od ministerstw i przedsiębiorstw z tytułu przejściowej pomocy finansowej (§ 8).

4. Z rachunku rozliczeń zarządu centralnego dokonywane są przelewy na rzecz ministerstwa i na rzecz podległych przedsiębiorstw z tytułu rozliczeń (§ 2) oraz na rzecz ministerstw i przedsiębiorstw z tytułu przejściowej pomocy finansowej (§ 8).

5. Ministerstwa przelewają przypadające od nich wpłaty na rzecz budżetu na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Finansów w Narodowym Banku Polskim.

6. Ministerstwa, zarządy centralne i przedsiębiorstwa dokonując wpłat przesyłają zawiadomienie według wzoru ustalonego w załączniku nr 1 jednostkom wymienionym w tym wzorze.

§ 8. 1. Ministerstwa przy rozliczeniu z budżetem mogą zatrzymać do swojej dyspozycji część zysku ponadplanowego (§ 15 ust. 2 pkt 2), nie wykorzystane dotacje na pokrycie planowanych strat okresu poprzedniego (§ 17 ust. 2, 4 i 5) i środki te przeznaczyć na przejściową pomoc finansową i na cele określone w § 17 ust. 3 dla podległych zarządów centralnych i przedsiębiorstw; środki te, zwane w dalszym ciągu „scentralizowanym funduszem”, stanowią przechodzącą na rok następny rezerwę ministerstwa.

2. Wpłaty na rachunek rozliczeń ministerstwa na rzecz scentralizowanego funduszu (ust. 1) nie mogą przekraczać 3% normatywu środków obrotowych ustalonego na koniec roku w rocznym planie finansowym ministerstwa; kwoty przekraczające tę granicę podlegają odprowadzeniu niezwłocznie przez ministerstwo do budżetu jako nadwyżki środków obrotowych; za zgodą Ministerstwa Finansów może być ustalona inna granica scentralizowanego funduszu.

3. Ministerstwa mogą udzielać zarządom centralnym pomocy finansowej ze scentralizowanego funduszu w formie nie oprocentowanej pożyczki na okres nie dłuższy niż 4 miesiące w przypadkach, w których zarządy te nie będą mogły z przyczyn od nich niezależnych dokonać należnych przelewów na

rzecz przedsiębiorstw, jak również w przypadkach, o których mowa w § 2 ust. 2.

4. Zarządy centralne mogą wykorzystywać środki, o których mowa w ust. 3, na udzielenie na okres nie dłuższy niż 4 miesiące pomocy finansowej przedsiębiorstwom.

5. W przypadku gdy spłata pożyczki udzielonej zarządowi centralnemu nie nastąpi w terminie określonym w ust. 3, bank na podstawie zlecenia pokrycia należności budżetowych wystawionego przez ministerstwo dokona odprowadzenia należnej kwoty z rachunku rozliczeń zarządu centralnego na rachunek rozliczeń ministerstwa. Analogicznie postępuje zarząd centralny w przypadku niezwrócenia w terminie pożyczki udzielonej przedsiębiorstwu. W uzasadnionych przypadkach ministerstwa mogą odroczyć spłatę pożyczek, nie dłużej jednak niż o 3 miesiące.

6. Pożyczki udzielone przez ministerstwa zarządom centralnym oraz przez zarządy centralne — przedsiębiorstwom, a nie spłacone do końca roku sprawozdawczego, pozostają w dalszym ciągu zobowiązaniem jednostki otrzymującej.

§ 9. 1. Ministerstwa: Finansów, Oświaty, Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej, Gospodarki Komunalnej, Kultury i Sztuki oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej, które przy sporządzaniu limitów finansowych (bilansów dochodów i wydatków) obowiązują metoda sumowania wyników poszczególnych zarządów centralnych, prowadzą rachunek rozliczeń ministerstwa tylko dla rozliczeń scentralizowanego funduszu, o którym mowa w § 8 ust. 1.

2. Zarządy centralne ministerstw wymienionych w ust. 1 rozliczają się (§ 2) bezpośrednio z budżetem, przelewając wpłaty na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Finansów w Narodowym Banku Polskim i prowadzą w oddziałach właściwych terenowo banków rachunek rozliczeń zarządu centralnego, na który wpływają dotacje z budżetu i przelewy od podległych przedsiębiorstw z tytułu rozliczeń (§ 2) oraz przelewy od ministerstw i przedsiębiorstw z tytułu przejściowej pomocy finansowej (§ 8); przepisy § 5 ust. 3 mają odpowiednio zastosowanie.

3. Z rachunku rozliczeń zarządu centralnego dokonywane są przelewy na rzecz budżetu i na rzecz podległych przedsiębiorstw z tytułu rozliczeń (§ 2) oraz przelewy na rzecz ministerstw z tytułu scentralizowanego funduszu i na rzecz przedsiębiorstw z tytułu przejściowej pomocy finansowej (§ 8).

4. Przepisy dotyczące rozliczeń zarządów centralnych z ministerstwami mają odpowiednie zastosowanie do rozliczeń z budżetem zarządów centralnych, o których mowa w ust. 2.

D Z I A Ł II

Tryb i zasady rozliczeń.

R o z d z i a ł 1.

Wpłaty i terminy rozliczeń.

§ 10. Ministerstwa są obowiązane dokonywać przelewów:

- 1) wpłat do budżetu z tytułu planowanych nadwyżek środków obrotowych na początek roku (§ 19 ust. 1) — do dnia 30 stycznia, z tytułu planowanego zmniejszenia własnych środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 3) — do dnia 20 każdego miesiąca oraz z tytułu miesięcznych, kwartalnych i rocznych rozliczeń zysków (§§ 14 i 15) lub strat (§ 17) oraz faktycznych nadwyżek środków obrotowych na początek roku (§ 19 ust. 5) — w ciągu 5 dni od terminu ustalonego do składania Ministerstwu Finansów zbiorczych sprawozdań finansowych;

- 2) dotacji na sfinansowanie niedoboru własnych środków obrotowych zarządów centralnych na początek roku (§ 19 ust. 2 i 6) — w ciągu 5 dni od daty otrzymania środków na ten cel;
- 3) dotacji na pokrycie strat (§ 17 ust. 1) oraz na pokrycie wzrostu środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 4) — do dnia 2 każdego miesiąca bądź w ciągu 5 dni od daty otrzymania środków na ten cel.

§ 11. Zarządy centralne są obowiązane dokonywać przelewów:

- 1) wpłat na rachunek rozliczeń ministerstwa z tytułu planowanych nadwyżek środków obrotowych na początek roku (§ 19 ust. 1) — do dnia 24 stycznia, z tytułu planowanego zmniejszenia własnych środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 3) — do dnia 12 każdego miesiąca oraz z tytułu miesięcznych, kwartalnych i rocznych rozliczeń zysków (§§ 14 i 15) lub strat (§ 17) oraz faktycznych nadwyżek środków obrotowych na początek roku (§ 19 ust. 5) — w ciągu 5 dni od terminu ustalonego do składania ministerstwu zbiorczych sprawozdań finansowych;
- 2) dotacji na sfinansowanie niedoboru własnych środków obrotowych podległych przedsiębiorstw na początek roku (§ 19 ust. 2 i 6) — w ciągu 5 dni od daty otrzymania środków na ten cel;
- 3) dotacji na pokrycie strat (§ 17 ust. 1) oraz na pokrycie wzrostu środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 4) — do dnia 8 każdego miesiąca bądź w ciągu 5 dni od daty otrzymania środków na ten cel.

§ 12. Przedsiębiorstwa są obowiązane dokonywać przelewów na rachunek rozliczeń zarządu centralnego z tytułu planowanych nadwyżek środków obrotowych na początek roku (§ 19 ust. 1) — do dnia 20 stycznia, z tytułu planowanego zmniejszenia własnych środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 3) — do dnia 8 każdego miesiąca oraz z tytułu miesięcznych, kwartalnych i rocznych rozliczeń zysków (§§ 14 i 15) lub strat (§ 17) oraz faktycznych nadwyżek środków obrotowych na początek roku (§ 19 ust. 5) — w ciągu 2 dni od terminu ustalonego do składania zarządom centralnym sprawozdań finansowych.

§ 13. 1. Ministerstwa oraz zarządy centralne mogą wstrzymać udzielanie dotacji na pokrycie strat (§ 17 ust. 1) oraz na pokrycie planowanego wzrostu środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 4) bądź ustalać je w kwotach większych lub mniejszych, jeżeli uzasadnia to stan finansowy jednostek bądź wymaga tego sezonowość produkcji i zbytu lub nierównomierny w roku wzrost środków obrotowych i wysokość udzielonych dotacji na pokrycie strat planowanych. Wprowadzone zmiany nie mogą spowodować jednak podwyższenia kwot rocznych dotacji planowanych, przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków).

2. Przepisy ust. 1 mają odpowiednie zastosowanie do planowanych wpłat z tytułu zmniejszenia własnych środków obrotowych w ciągu roku (§ 19 ust. 3), z tym że wprowadzone zmiany mogą dotyczyć jedynie pierwszych trzech kwartałów i nie mogą spowodować zmniejszenia kwot rocznych wpłat planowanych, przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków); ponadto, o ile chodzi o wpłaty ministerstw na rzecz budżetu, wymagana jest zgoda Ministerstwa Finansów, zaś co do wpłat zarządów centralnych na rzecz ministerstw — właściwych ministerstw.

3. W przypadkach gdy na rachunkach rozliczeń ministerstw i zarządów centralnych planowo-deficytowych w planie rocznym brak jest środków na dokonywanie przelewów, o których mowa w §§ 10 i 11, brakujące kwoty należy uzupełnić przejściowo kredytem ze scentralizowanego funduszu (§ 8 ust. 1).

R o z d z i a ł 2.

Rozliczenia zysków.

§ 14. 1. Wpłatę z zysku przy rozliczeniach miesięcznych i kwartalnych stanowi część zysku wykazanego w sprawozdaniu finansowym, jaka wynika z zastosowania do zysku osiągniętego — rocznego planowanego procentu wpłat z zysku.

2. Dla obliczenia należnej wpłaty z zysku (ust. 1) osiągnięty w danym okresie zysk powiększa się o wartość inwestycji pozaplanowych, jeżeli obciążała ona wyniki działalności eksploatacyjnej.

3. Ministerstwa za zgodą Ministerstwa Finansów oraz zarządy centralne za zgodą ministerstw mogą ustalać dla jednostek rozliczających się większy lub mniejszy procent wpłat z zysku, aniżeli ustalono w ust. 1, jeżeli uzasadnia to stan finansowy bądź wymaga tego sezonowość produkcji i zbytu lub nierównomierny w ciągu roku wzrost środków obrotowych jednostek rozliczających się; zmniejszenie procentu wpłat z zysku może w szczególności nastąpić w przypadkach, gdy w danym okresie przypadają płatności rat kredytu na finansowanie mechanizacji i racjonalizacji, nie uwzględnione w planach przedsiębiorstw.

§ 15. 1. Wpłatę z zysku przy rozliczeniach rocznych ustala się w przypadku osiągnięcia zysku większego od zysku planowanego — w wysokości wpłaty planowanej, powiększonej o odpowiednią część zysku ponadplanowego ustaloną zgodnie z ust. 2 oraz o wartość inwestycji pozaplanowych (§ 14 ust. 2).

2. Część zysku ponadplanowego, o której mowa w ust. 1, ustala się w sposób następujący:

- 1) zysk ponadplanowy przedsiębiorstw i zarządów centralnych pomniejsza się lub powiększa się o różnicę między należnymi (ust. 3) a planowanymi odpisami na fundusz zakładowy i na inne cele (w tym również na spłatę kredytu bankowego na finansowanie mechanizacji i racjonalizacji), przewidziane w obowiązujących przepisach; zarządy centralne, o których mowa w § 9 ust. 2, odliczają ponadto 25% na rzecz scentralizowanego funduszu (§ 8 ust. 1);
- 2) zysk ponadplanowy ministerstw (§ 5 ust. 1) pomniejsza się lub powiększa się o różnicę między należnymi (ust. 3) a planowanymi odpisami na fundusz zakładowy i na inne cele przewidziane w obowiązujących przepisach, a następnie od tak obliczonej kwoty odlicza się 25% do dyspozycji ministerstwa na rzecz scentralizowanego funduszu, o którym mowa w § 8 ust. 1; za zgodą Ministerstwa Finansów może być odliczony większy procent zysku ponadplanowego do dyspozycji ministerstwa.

3. Odpisy z zysku na fundusz zakładowy i na inne cele przewidziane w obowiązujących przepisach ustala się w wysokości należnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, kwot odpisów rocznych.

4. W przypadku gdy osiągnięty zysk roczny jest mniejszy od zysku planowanego, należną wpłatę z zysku ustala się w takim stosunku do zysku osiągniętego, w jakim pozostaje roczna planowana wpłata z zysku do rocznego zysku planowanego. Przepis § 14 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 16. 1. Niedopłacone kwoty wpłat z zysku ustalone na podstawie rozliczeń rocznych podlegają dodatkowej wpłacie.

2. Nadpłacone kwoty wpłat z zysku ustalone na podstawie rozliczeń rocznych podlegają zaliczeniu na poczet wpłat okresu następnego lub też zwrotowi w terminie 5 dni od daty otrzymania odpowiedniego wniosku.

3. Wpłaty z zysku za dany rok — nie dokonane lub nie zwrócone do końca roku następnego po roku sprawozdawczym — podlegają rozliczeniu w ramach nadwyżek i niedoborów środków obrotowych na początek roku.

R o z d z i a ł 3.

Rozliczenie strat.

§ 17. 1. Dotacje na sfinansowanie strat przelewane są w kwocie odpowiadającej $\frac{1}{2}$ dotacji planowanych, przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków); zmiany wysokości dotacji mogą być dokonywane na zasadach określonych w § 13 ust. 1.

2. W przypadku gdy strata wykazana w miesięcznym i kwartalnym sprawozdaniu finansowym jest niższa od dotacji planowanej ustalonej zgodnie z ust. 1 za okres od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, należną dotację ustala się w wysokości faktycznie poniesionej straty powiększonej o kwoty odpisów na fundusz zakładowy i na inne cele przewidziane w obowiązujących przepisach (w tym również na spłatę kredytu bankowego na finansowanie mechanizacji i racjonalizacji) w wysokości odpowiadającej $\frac{1}{2}$ planowanych odpisów rocznych pomnożonych przez ilość miesięcy okresu objętego rozliczeniem; nadpłacone kwoty dotacji podlegają zwrotowi lub zaliczeniu na poczet dotacji okresu następnego bądź jeżeli chodzi o nadpłaty ministerstw, przekazaniu za zgodą Ministerstwa Finansów na scentralizowany fundusz (§ 8 ust. 1).

3. Jeżeli strata wykazana w miesięcznym i kwartalnym sprawozdaniu finansowym jest wyższa od dotacji planowanej ustalonej zgodnie z ust. 1 za okres od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, należną dotację ustala się w wysokości planowanej, zaś dodatkowa dotacja może być przyznana w ciągu roku z części dotacji nie wykorzystanej przez inne przedsiębiorstwa i zarządy centralne (ust. 2); jeżeli w związku z przekroczeniem przez przedsiębiorstwa, objęte działem I — Gospodarka narodowa, planu sprzedaży lub skupu planowana strata zostanie przekroczone — nie planowana lub ponadplanowa strata może być pokryta przez właściwego ministra na wniosek zarządu centralnego ze scentralizowanego funduszu, o którym mowa w § 8 ust. 1. Dodatkowe dotacje z budżetu mogą być udzielone z zachowaniem obowiązujących przepisów o kredytach dodatkowych.

4. Jeżeli zamiast straty w miesięcznym, kwartalnym i rocznym sprawozdaniu finansowym wykazany zostanie zysk, osiągnięty zysk podlega ustaleniu i odprowadzeniu na zasadach i w trybie określonych w § 15 ust. 2 i § 16; udzielona dotacja na sfinansowanie strat przy rozliczeniach miesięcznych i kwartalnych pomniejszona o planowany fundusz zakładowy podlega zwrotowi lub zaliczeniu na poczet dotacji okresu następnego bądź, jeśli chodzi o nadpłaty ministerstw, przekazaniu za zgodą Ministerstwa Finansów na scentralizowany fundusz (§ 8 ust. 1).

5. Po upływie roku sprawozdawczego straty nie podlegają rozliczeniu. Różnica między faktycznie poniesioną w ciągu roku stratą, powiększoną o należne odpisy (§ 15 ust. 3), a otrzymanymi w tym okresie dotacjami na sfinansowanie strat, podlega rozliczeniu w ramach nadwyżek i niedoborów środków obrotowych na początek roku następnego, z tym że przy rozliczeniu przez ministerstwa, o których mowa w § 5 ust. 1, i zarządy centralne, o których mowa w § 9 ust. 2, nadmiernie udzielonych dotacji odlicza się z tych nadpłat 25% na rzecz scentralizowanego funduszu (§ 8 ust. 1).

6. Przy sporządzaniu wniosków o dodatkowe dotacje na pokrycie nie planowanych i ponadplanowych strat, o których mowa w ust. 3, mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 18 ust. 8.

R o z d z i a ł 4.

Rozliczenie środków obrotowych.

§ 18. 1. Planowanym wzrostem lub planowanym zmniejszeniem środków obrotowych w ciągu roku jest różnica wartości

normatywu w części podlegającej sfinansowaniu własnymi środkami obrotowymi na początek i koniec okresu objętego rozliczeniem, powiększona lub pomniejszona o planowaną zmianę stanu pasywów stałych oraz pomniejszona lub powiększona o kwotę pierwszego wyposażenia w przedmioty nie-trwale w wysokości ustalonej w planie sfinansowania inwestycji.

2. Nadwyżką lub niedoborem własnych środków obrotowych przedsiębiorstwa na początek roku jest różnica między sumą własnych i zrównanych z własnymi środków obrotowych a normatywem na początek roku w części podlegającej sfinansowaniu własnymi środkami obrotowymi, powiększona lub pomniejszona o różnice między należnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami a faktycznymi wpłatami z zysku, odpisami na fundusz zakładowy i innymi odpisami za rok poprzedni.

3. Przy ustalaniu niedoboru bądź nadwyżki własnych środków obrotowych przedsiębiorstwa na początek roku wykazuje się odrębnie niedobory z tytułu pogorszenia wyników (osiągnięcie zysku mniejszego od planowanego w części przewidzianej na sfinansowanie wzrostu własnych środków obrotowych, poniesienia strat ponadplanowych i nie planowanych), odrębnie zaś niedobory z innych przyczyn.

4. Nadwyżką lub niedoborem środków obrotowych zarządów centralnych i ministerstw (§ 5 ust. 1) na początek roku jest różnica, wynikająca z odjęcia od sumy nadwyżek środków obrotowych, występujących w podległych jednostkach, sum niedoborów środków obrotowych występujących w innych podległych jednostkach lub odwrotnie, skorygowana przy rozliczeniu wyników przez zarząd centralny i ministerstwo o nadwyżkę lub niedobór wynikający z ich księgowości rozliczeń z budżetem.

5. Przy ustalaniu nadwyżek bądź niedoboru środków obrotowych zarządów centralnych i ministerstw (§ 5 ust. 1) na początek roku wykazuje się odrębnie niedobory z tytułu pogorszenia wyników, które stanowią dla zarządów centralnych i ministerstw sumy niedoborów środków obrotowych poszczególnych podległych jednostek (przedsiębiorstw, zarządów centralnych) z tego tytułu.

6. Niedobory środków obrotowych na początek roku z tytułu pogorszenia wyników, występujące w zarządach centralnych (ust. 5), mogą być pokryte za zgodą właściwego ministra z nadwyżek środków obrotowych na początek roku oraz z części dotacji nie wykorzystanej na skutek sfinansowania zmniejszonego w stosunku do planu niedoboru środków obrotowych innych zarządów centralnych; w przypadku braku odpowiednich środków dotacje z budżetu mogą być udzielone z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów.

7. Niedobory środków obrotowych na początek roku z tytułu pogorszenia wyników, występujące w przedsiębiorstwach, mogą być pokryte za zgodą dyrektora zarządu centralnego z nadwyżek środków obrotowych na początek roku oraz z części dotacji nie wykorzystanej na skutek sfinansowania zmniejszonego w stosunku do planu niedoboru środków obrotowych na początek roku — innych przedsiębiorstw.

8. We wniosku o pokrycie niedoboru środków obrotowych z tytułu pogorszenia wyników zarząd centralny lub przedsiębiorstwo powinno wskazać przyczyny powstania tego niedoboru oraz środki podjęte dla zapobieżenia powstaniu tego rodzaju niedoboru w przyszłości.

§ 19. 1. Planowane nadwyżki środków obrotowych na początek roku przelewane są w kwotach przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków).

2. Dotacje na sfinansowanie planowanych niedoborów środków obrotowych na początek roku przelewane są w kwotach przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków).

3. Wpłaty z tytułu zmniejszenia środków obrotowych w ciągu roku przelewane są w kwocie odpowiadającej $\frac{1}{12}$ wpłat przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków); zmiany w wysokości wpłat mogą być dokonywane na zasadach określonych w § 13 ust. 2.

4. Dotacje planowane na sfinansowanie wzrostu środków obrotowych w ciągu roku przelewane są w kwocie odpowiadającej $\frac{1}{12}$ dotacji planowanych przewidzianych w rocznych limitach finansowych (bilansach dochodów i wydatków); zmiany w wysokości dotacji mogą być dokonywane na zasadach określonych w § 13 ust. 1.

5. Nie dopłacone kwoty nadwyżek własnych środków obrotowych na początek roku ustalone na podstawie rozliczeń rocznych podlegają dodatkowej wpłacie, nadpłacone zaś kwoty podlegają zwrotowi,

6. W przypadku gdy ustalone na podstawie rozliczeń rocznych niedobory własnych środków obrotowych na początek roku są wyższe od otrzymanej dotacji, dodatkowa dotacja może być udzielona z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów, natomiast gdy są niższe od otrzymanej dotacji, różnica podlega zwrotowi.

7. W roku następnym nie pobiera się ani nie zwraca różnic między należnymi a faktycznie wykonanymi w ciągu roku poprzedniego wpłatami z tytułu środków obrotowych. Różnice te uwzględnia się przy ustalaniu nadwyżek bądź niedoborów środków obrotowych na początek roku następnego po sprawozdawczym.

R o z d z i a ł 5.

Sprawozdawczość i kontrola.

§ 20. 1. Ministerstwa przedkładają Ministerstwu Finansów, zarządy centralne — ministerstwu, a przedsiębiorstwa — zarządom centralnym rozliczenia miesięczne, kwartalne i roczne według wzoru ustalonego w załączniku nr 2 i nr 3 w terminie przewidzianym dla przedłożenia jednostce nadrzędnej sprawozdania finansowego.

2. Rozliczenia miesięczne, kwartalne i roczne ministerstw są sprawdzane przez Ministerstwo Finansów, rozliczenia miesięczne, kwartalne i roczne zarządów centralnych są sprawdzane przez ministerstwo, a przedsiębiorstw — przez zarządy centralne; rozliczenia powinny być sprawdzone w ciągu 5 dni od daty otrzymania.

3. Dopłaty wynikające ze sprawdzonych rozliczeń miesięcznych i kwartalnych powinny być dokonane w ciągu 5 dni od daty otrzymania sprawdzonego rozliczenia, a wynikające z rozliczeń rocznych — w ciągu 10 dni od daty zatwierdzenia bilansu rocznego.

§ 21. Jeżeli ministerstwa i zarządy centralne w terminach przewidzianych dla złożenia zbiorczych sprawozdań finansowych nie dysponują sprawozdaniami finansowymi wszystkich jednostek podległych, powinny one przy sporządzeniu rozliczeń oprzeć się w odniesieniu do jednostek, które nie złożyły sprawozdań, na danych ostatniego sprawozdania finansowego uzupełniając okres brakujący danymi planowanymi. W tych przypadkach rozliczenie traktuje się jako wstępne, a rozliczenie ostateczne przeprowadza się po sporządzeniu pełnego sprawozdania finansowego.

§ 22. 1. W przypadku niedokonania przez ministerstwo wpłat do budżetu w terminach ustalonych niniejszym zarządzeniem bank dokona na podstawie zlecenia pokrycia należności budżetowych, wystawionego przez Ministerstwo Finansów, przelewu odpowiedniej kwoty do budżetu w ciężar

rachunku rozliczeń ministerstwa lub rachunków rozliczeń zarządów centralnych wskazanych przez ministerstwo.

2. Przepisy ust. 1 mają odpowiednie zastosowanie w przypadku niedokonania wpłat przez zarządy centralne na rachunek rozliczeń ministerstwa lub przez przedsiębiorstwa na rachunek rozliczeń zarządu centralnego, z tym że przelewy mogą nastąpić na wniosek właściwego ministerstwa, zarządu centralnego lub organu finansowego; wnioski powinny być sporządzone na formularzach bankowych.

3. Przedsiębiorstwa, które nie uiszczą w terminach ustalonych w niniejszym zarządzeniu należnych wpłat na rachunek rozliczeń zarządu centralnego, przekazują na rachunek dochodów budżetowych właściwego organu finansowego odsetki za zwłokę w wysokości 0,05% za każdy dzień zwłoki; przepis ten ma również zastosowanie do przedsiębiorstw podległych bezpośrednio ministrowi lub kierownikowi urzędu centralnego.

4. W przypadkach nieprzestrzegania przez ministerstwa terminów składania projektów rozliczeń Ministerstwo Finansów może wstrzymać otwarcie kredytów budżetowych dla tych ministerstw.

5. Ministerstwa mogą wstrzymać przekazanie należnych dotacji dla tych zarządów centralnych, które nie składają w terminie projektów rozliczeń oraz nie dokonują w obowiązujących terminach wpłat na rachunek rozliczeń ministerstwa.

§ 23. 1. Właściwe organy finansowe sprawują nadzór nad przebiegiem rozliczeń zarządów centralnych i przedsiębiorstw na podstawie otrzymanych odpisów limitów finansowych, zawiadomień o przelewach i rozliczeń wynikowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, polegających na nieprzestrzeganiu przepisów niniejszego zarządzenia, organy finansowe obowiązane są sprostować rozliczenie, zawiadamiając o tym właściwe ministerstwo lub zarząd centralny.

2. Za właściwy organ finansowy dla zarządu centralnego rozumie się wydział finansowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej (m. st. Warszawy, m. Łodzi, m. Krakowa, m. Poznania i m. Wrocławia), zaś dla przedsiębiorstwa zarówno podległego bezpośrednio ministrowi, jak i zarządowi centralnemu — wydział finansowy prezydium powiatowej rady narodowej (miasta stanowiącego powiat) bądź oddział finansowy Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy, m. Łodzi, m. Krakowa, m. Poznania i m. Wrocławia, na którego terenie znajduje się siedziba zarządu centralnego lub przedsiębiorstwa.

D Z I A Ł III

Przepisy końcowe.

§ 24. 1. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministerstwem Finansów mogą ustalać dla przedsiębiorstw im podległych tryb i zasady rozliczeń odmienne od ustalonych w niniejszym zarządzeniu.

2. W miesiącu grudniu mogą być wprowadzone wpłaty za liczkowe na poczet rozliczeń za miesiące listopad i grudzień.

3. Ministerstwo Finansów może przeznaczyć całość lub część zysku ponadplanowego ministerstwa za dany rok na sfinansowanie niedoboru środków obrotowych z lat ubiegłych.

§ 25. W sprawach nie uregulowanych niniejszym zarządzeniem stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) do wpłat do budżetu — dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 452) oraz dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 25);
- 2) do dotacji budżetowych — dekretu z dnia 17 grudnia 1952 r. o uchwalaniu i wykonywaniu budżetu Państwa (Dz. U. z 1952 r. Nr 50, poz. 334, z 1954 r. Nr 25, poz. 94, Nr 56, poz. 278 i z 1957 r. Nr 1, poz. 5) oraz przepisy wydane na jego podstawie.

§ 26. Tracą moc zarządzenia:

- 1) Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 1954 r. w sprawie kwartalnych zgłoszeń finansowych ministerstw i urzędów centralnych oraz kwartalnych zadań finansowych centralnych zarządów, jednostek równorzędnych i przedsiębiorstw państwowych działających według zasad rozrachunku gospodarczego (Monitor Polski Nr A-19, poz. 333);
- 2) Ministra Finansów z dnia 26 lutego 1955 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych (Monitor Polski Nr 21, poz. 206).

§ 27. Likwidacja rachunków rozliczeń ministerstw i zarządów centralnych prowadzonych na podstawie zarządzenia powołanego w § 26 pkt 2 powinna być dokonana po zakończeniu

operacji związanych z wynikowymi rozliczeniami za 1956 r., nie później jednak niż do dnia 1 lipca 1957 r. Po tym terminie Narodowy Bank Polski przekaże pozostałości na rachunkach rozliczeń na dochód budżetu jako nadwyżki środków obrotowych.

§ 28. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą do rozliczeń poczynając od roku 1957, z tym że ministerstwa przy rozliczeniu zysku ponadplanowego za rok 1956 mogą zatrzymać do swej dyspozycji część zysku ponadplanowego zgodnie z przepisami § 8 i § 15 ust. 2 pkt 2, a ponadto mają zastosowanie przy rozliczeniach za rok 1956 przepisy § 17 ust. 5 i § 18.

Minister Finansów: w z. J. Kole

Załączniki do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 7 lutego 1957 r. (poz. 119).

Załącznik nr 1.
(do § 7 ust. 6)

(nazwa i adres jednostki rozliczającej się)

Ministerstwa sporządzają w 2 egzemplarzach, z których jeden przesyłają Ministerstwu Finansów (Zarząd Dochodów Państwowych), a drugi pozostawiają u siebie. Zarządy centralne i przedsiębiorstwa sporządzają w 3 egzemplarzach, z których jeden przesyłają jednostce nadrzędnej, drugi właściwemu organowi finansowemu, a trzeci pozostawiają u siebie.

Z A W I A D O M I E N I E

zawiadamia, że w dniu 195 . . . r.
(jednostka przelewająca)
przelano na rachunek dochodów budżetowych budżetu centralnego (dział
rozdział §) Ministerstwa Finansów — Zarząd Dochodów Państwowych — na rachunek
rozliczeń ministerstwa — zarządu centralnego*) w do Oddziału Narodowego
Banku Polskiego w na konto nr kwotę zł
tytułem
za okres
według poniższego rozliczenia:

Zestawienie na dzień 195 . . . r.
(bez wpłaty podanej wyżej)

Lp.	Wyszczególnienie	Złotych	Złotych	Uwagi
1	Ogółem należne wpłaty od początku roku			
2	Ogółem dokonane wpłaty			
3	Kwoty zwrotów			
4	Stan wpłat na koniec okresu (2 — 3)			
5	Podlega uiszczeniu (1 — 4)			
6	Nadpłata do zwrotu lub zaliczenia na okres następny (4 — 1)			

*) Należne odsetki za zwłokę w kwocie zł licząc dni po 0,05% za każdy dzień zwłoki od sumy
zł przelano na rachunek dochodów budżetowych budżetu (dział „ rozdział
§) w dniu 195 . . . r. czekiem — zleceniem przelewowym nr
. dnia 195 . . . r.

*) Niepotrzebne skreślić.

**) Dotyczy tylko przedsiębiorstw.

(podpisy)

Załącznik nr 2.

(do § 20 ust. 1)

(ministerstwo *), zarząd centralny **), przedsiębiorstwo ***)

MIESIĘCZNE — KWARTALNE ROZLICZENIE ZA OKRES OD 1.I.195... r. DO 195... r.

w tysiącach złotych

Wyszczególnienie	Wykonanie	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	2.	3.	4.
1. Zysk do rozliczenia (§ 14 ust. 2) na dzień		1. Strata planowana	
		2. Strata według sprawozdania finansowego na dzień	
2. Roczny planowy % wpląt z zysku		3. Strata w związku z przekroczeniem planu sprzedaży	
		4. Strata nie planowana	
3. Proponowany % wpląt z zysku (przez ministerstwo — zarząd centralny)		5. Dotacja udzielona	
4. Wpłaty z zysku:		6. Dotacja należna:	
a) należne		a) na pokrycie strat	
b) faktyczne		zł	
c) różnica do przypisu (+) lub odpisu (—)		b) na fundusz zakładowy	
		zł	
		c) na inne cele	
		zł	
		d) razem	
		zł	
		e) różnica: niedopłata (+), zwrot (—)	
5. Wpłaty z tytułu zmniejszenia własnych środków obrotowych w ciągu roku:		7. Dotacja na sfinansowanie środków obrotowych:	
a) według danych planowanych		1) niedoboru na początek roku,	
b) faktyczne		2) wzrostu w ciągu roku:	
c) różnica: zaległość (+), nadwyżka (—)		a) planowana 1)	
		2)	
		b) według sprawozdania finansowego	
		1)	
		2)	
		c) różnica:	
		niedopłata (+) 1)	
		zwrot (—) 2)	

. dnia 195 . . . r.

Sprawdzono:

Dnia 195 . . . r.

(podpisy)

(podpisy)

U w a g a:

*) Ministerstwo

Sporządza się w 5 egzemplarzach, z których cztery otrzymuje właściwy departament finansujący Ministerstwa Finansów, a piąty pozostaje w ministerstwie.

**) Zarząd centralny

Sporządza się w 4 egzemplarzach, z których trzy otrzymuje właściwe ministerstwo, a czwarty pozostaje w zarządzie centralnym. Po sprawdzeniu jeden egzemplarz właściwe ministerstwo zwraca zarządowi centralnemu, drugi przesyła właściwemu organowi finansowemu.

***) Przedsiębiorstwo

Sporządza się w 4 egzemplarzach, z których trzy otrzymuje zarząd centralny, a czwarty pozostaje w przedsiębiorstwie. Z trzech egzemplarzy zarząd centralny po sprawdzeniu zwraca jeden egzemplarz przedsiębiorstwu, drugi przesyła właściwemu organowi finansowemu.

(ministerstwo *), zarząd centralny **) przedsiębiorstwo ***)

WYNIKOWE ROZLICZENIE ROCZNE ZA OKRES OD 1.I.195... r. DO 31.XII.195... r.

C z ę ś ć A.

w tysiącach złotych

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Wyszczególnienie	Suma
1	2	3	4	5
1. Zysk do rozliczenia			1. Fundusze własne w obrocie	
2. Strata			2. Pasywa stałe	
3. Planowany % wpląt z zysku ****)			3. Razem 1 + 2	
4. Uzupełnienie środków obrotowych			4. Normatyw środków obrotowych w granicach pokrycia na 31.XII.195... r.	
5. Odpisy:			5. Normatyw środków obrotowych w granicach pokrycia na 1.I.195... r.	
a) na fundusz zakładowy należne			6. Nadwyżka (3—5) lub niedobór (5—3) środków obrotowych	
faktyczne			7. Pozycje korygujące:	
b) na inwestycje pozalimitowe należne			a) z tytułu nadpłaty, niedopłaty wpląt z zysku (+—)	
faktyczne			b) z tytułu odpisów na fundusz zakładowy (+—)	
c) na inne cele należne			c) z tytułu odpisów na inne cele (+—)	
faktyczne			d) razem pozycje korygujące (+—a +—b +—c)	
6. Wpłaty z zysku należne			8. Nadwyżka (+), niedobór (—) środków obrotowych po korekcie	
faktyczne			w tym:	
różnica: nadpłata (—), niedopłata (+)			a) z tytułu pogorszenia wyników	
7. Planowana nadwyżka (+), niedobór (—) środków obrotowych na 1.I.195... r.			b) z innych przyczyn	
8. 25% zysku ponadplanowego ministerstwa przeznaczanego na scentralizowany fundusz (§ 8 ust. 1) *****)			9. Faktycznie odprowadzona nadwyżka lub otrzymana dotacja na niedobory środków obrotowych	
			10. Różnica (8—9): nadpłata (—), niedopłata (+) lub zwrot (—)	

... dnia ... 195... r.

Sprawdzono;

Dnia ... 195... r.

(podpisy)

(podpis)

U w a g a:

*) Ministerstwo

Sporządza się w 5 egzemplarzach, z których cztery otrzymuje właściwy departament Ministerstwa Finansów, a piąty pozostaje w ministerstwie.

**) Zarząd centralny

Sporządza się w 4 egzemplarzach, z których trzy otrzymuje właściwe ministerstwo, a czwarty pozostaje w zarządzie centralnym. Po sprawdzeniu jeden egzemplarz właściwe ministerstwo zwraca zarządowi centralnemu, drugi przesyła właściwemu organowi finansowemu.

***) Przedsiębiorstwo

Sporządza się w 4 egzemplarzach, z których trzy otrzymuje zarząd centralny, a czwarty pozostaje w przedsiębiorstwie. Z trzech egzemplarzy zarząd centralny po sprawdzeniu zwraca jeden egzemplarz przedsiębiorstwu, drugi przesyła właściwemu organowi finansowemu.

****) Wypełnia się w przypadkach, gdy zysk faktyczny jest mniejszy od planowanego.

*****) Wypełnia tylko ministerstwo lub zarząd centralny rozliczający się bezpośrednio z budżetem (§ 9 ust. 2).

